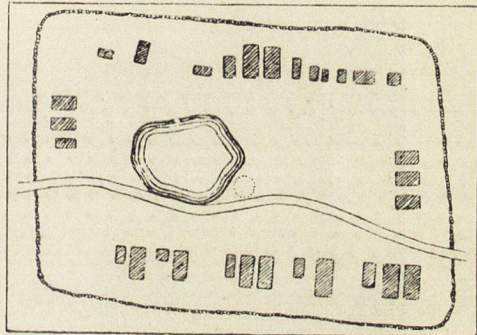

гъсто нареждане на сградитѣ, естествено е че за голѣми дворове не може да става и дума; пъкъ и характерно е, че както славянитѣ, така и народитѣ отъ романски произходъ, не сж имали голѣми дворища, а за стопанскитѣ си нужди сж използвали нивитѣ си, извънъ селото.

Българското село, въ това отношение, се различава коренно отъ горѣпоменатитѣ славянски села. Като се изключи влиянието на топографическия характеръ на терена, гдѣто се заселва селото, което определя вече формата на кварталитѣ и посокитѣ на улицитѣ, (балканскитѣ села), все пакъ не може да се установи при никое село било то полско или планинско известна закономерность.

Произходъ. — Причината на това трѣбва да се търси въ начина на образуването и произхода на селата. Села, които сж произлезли отъ разрастването на едно семейство, отъ задругата, сж еднообразни по форма и застрояване на отдѣлнитѣ дворища, тъй като всѣко ново дворище свързано съ родови и стопански върски съ първото отъ което се образуватъ, подчинено на последното въ известно отношение, се е нареждало по начинъ като е имало за образецъ първия дворъ.¹⁾

Обр. 143. — Околовръстно застрояване. (Rundling).

Тамъ гдето селото е израстло подъ влиянието на други причини, гдето не е общия дворъ на задругата отъ които сж се образували другитѣ дворища, а гдето всѣки дворъ е ималъ свое индивидуално стопанско съществуване, тамъ всѣко дворище се е редило по личнитѣ схващания и разбирания на неподчинения на волята на старея на задругата, стопанинъ: това обстоятелство внася и известно разнообразие въ общия видъ на селото.

Въ насъ селата сж произлезли по различни пжтища. Едни, и тѣ сж болшинството, сж се образували, както се каза отъ стопанския дворъ на задругата, други отъ стари турски чифлици, други при бродоветѣ

¹⁾ Пжтешественика Van der Driesch, отъ 1719 год. съобщава, че въ пиротскитѣ села имало обичай всѣки влезалъ въ възраст синъ отъ семейството, когато се жени, да си построява кжща въ бащиното дворище. Това продължава до тогава докато тоя дворъ може да побира нови сгради, следъ което, синоветѣ напускатъ бащиния дворъ и строятъ кжщи извънъ него (по Иречекъ—пжтешествия I ч.).